ISSN 2349-638X

REVIEWED INTERNATIONAL JOURNAL

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (AIIRJ)

MONTHLY PUBLISH JOURNAL

VOL-II ISSUE-VII JULY 2015

Address
- Vikram Nagar, Boudhi Chouk, Latur.
- Tq. Latur, Dis. Latur 413512
- (+91) 9922455749, (+91) 9158387437

Email
- editor@aiirjournal.com
- aiirjpramod@gmail.com

Website
- www.aiirjournal.com

CHIEF EDITOR – PRAMOD PRAKASHRAO TANDALE

लातुर तालुक्यातील प्रमुख पिक उत्पादन लागवडीचा अभ्यास

श्री सोनवणे बाबासाहेब ग्यानदेव
जिजामाता कनिष्ठ महाविद्यालय लातूर.

प्रास्तविक :

लातूर तालुका अवर्षणग्रस्त म्हणुन ओळखला जातो. जिल्ह्यातील शेती काळानुरूप बदलत चाललेली आहे. पारंपारीक पिक उत्पादने तिळ, कापुस, मुग, उडीद. इ. प्रमुख पिकाची लागवड कमी झाल्याचे दिसुन येते. याचे महत्वाचे कारण कमी पाऊस आणि शेतकरी वर्ग नगदी पैसे मिळणाऱ्या पिकाडे आकर्षीत होवू लागला यात प्रमुख्याने ऊस, सोयाबिन, सुर्यफुल इ. पिके मोठ्या प्रमाणात लागवड होऊ लागले. सदर संशोधनातुन सन २००१ ते २०१० या दहा वर्षाच्या प्रमुख पिक उत्पादनाच्या लागवडीचा अभ्यास सदर लेखातुन करण्याचा प्रयत्न आहे.

उपरोक्त दहा वर्षाच्या कालखंडाचा अभ्यास केल्यास असे निदर्शनास आले की एकुण पिकाच्या प्रमाणत ४० ते ५० टक्के लागवडीचे श्रेत्र हे सोयाबिनचे दिसुन आले. याचे महत्वाचे कारण लातूर व आजुबाजुच्या परीसरात मोठ मोठे कारखाने उदा. साखर उद्योग, तेल उद्योग. यामुळे शेतकऱ्यांना नगदी पैसा इतर पिकाच्या तुलनेत मिळु लागला.

संशोधन विधान: लातूर तालुक्यातील प्रमुख पिक उत्पादन लागवडीचा अभ्यास

संशोधन उद्देश : लातूर तालुक्यातील प्रमुख पिक उत्पादन लागवड २००१ ते २०१० चा अभ्यास करणे.

संशोधनाची व्याप्ती : सदरील संशोधनाची व्याप्ती ही लातुर तालुक्यापुर्ती मर्यादित आहे. :

तक्ता क्र. १

इस २००१ ते २०१० प्रमुख पिक उत्पादन लागवड (हेक्टर मध्ये)

अक्र	पिक	२००१	२००२	२००३	२००४	२००५	२००६	२००७	२००८	२००९	२०१०
१	ऊस	२६५६	३१६०	५३०४	६३००	६९००	७५००	७९००	८६४०	७४००	८७००
२	ज्वारी	२१८७	२१७४	२०६२	१३००	१३००	१२४०	१२१०	११००	१०००	९००
३	मुग	११०९	१९२५	११००	१२००	१२४०	१०००	१०००	९८०	९७०	९५०
४	सुर्यफुल	५८५२	१४९३०	५६५३९	५५००	५४००	५६००	४६६०	३३६०	४४५०	५४५०
५	सोयाबिन	१०१७	२५००	११०२६	२२०००	२२५००	१८५००	१७३००	२९४००	२९८००	३१८००

माहिती संदर्भ जिल्हा कृषी कार्यालय लातूर

वरील तक्त्यानुसार इस २००१ ते २०१० या कालखंढातील प्रमुख पिक उत्पादन लागवडीचा अभ्यास केल्यास इस २००१ ते २००५ पर्यंत उस, ज्वारी, मुग इ. उत्पादनाची लागवड जास्त प्रमाणात होती नंतर २००५ ते २०१० या काळात सोयाबीन आणि सुर्यफुल, ऊ इत्यादी क्षेत्र उत्पन्नाचे लागवड मोठ्या प्रमाणात केलेली आहे.

निष्कर्ष :

२००१ ते २०१० या काळातील प्रमुख लागवडी मध्ये सोयाबीनचे क्षेत्र लातूर तालुक्यात वाढल्याचे दिसुन येते

संदर्भ

१. प्रा. विजय कवी मंडल – अर्थीक विकास आणि नियोजन.

२. प्रा. वाघल गावे – लातूर जिल्हा सोयाबीन सर्वेक्षण.

३. वार्षिक – अहवाल जिल्हा कृषी कार्यालय, लातूर

ISSN 2349-638X
www.aiirjournal.com